ČISTÁ ENERGIE ZÍTŘKA

@INFO

elektronický zpravodaj
Skupiny ČEZ pro region
JE Dukovany

7/2022
11. 10. 2022

Aktuálně z provozu elektrárny

V Jaderné elektrárně Dukovany jsou aktuálně v provozu tři výrobní bloky na plném výkonu, blok číslo 3 je od začátku října v plánované odstávce pro výměnu paliva.

V průběhu odstávky energetici vymění 90 palivových kazet za čerstvé a provedou stovky plánovaných kontrol zařízení a desítky významných technických a investičních akcí. Vzhledem k plánované kontrole tlakové nádoby reaktoru a generální údržbě dvou hlavních cirkulačních čerpadel musí z reaktoru nejdříve vyvést všech 349 palivových kazet do sousedního bazénu skladování. Reaktor tak bude na několik dnů zcela prázdný.

Jednou z významných činností je také dokončení propojování ochozů technických vod důležitých s přívodním potrubím cirkulační chladicí vody na chladicí věži číslo 8. Tím skončí investiční akce, díky které elektrárna ročně dodá do přenosové soustavy o 15 539 MWh elektřiny více.

Přínos v podobě dalších 2 385 MWh/rok navíc vyrobené elektrické energie získají energetici v Jaderné elektrárně Dukovany díky náhradě ručních armatur zimních ochran chladicích věží za elektricky a dálkově ovládané. Vedle zvýšení bezpečnosti osob při manipulacích s hradidly v zimních měsících dojde k lepšímu a plynulejšímu využití potenciálu chladicích věží.

ČEZ do údržby a modernizace výroby elektřiny v Jaderné elektrárně Dukovany investuje v průměru 2 miliardy korun ročně. Tyto modernizace umožňují nejen zajistit dlouhodobý provoz elektrárny, ale snižováním vlastní spotřeby energií také zvyšují efektivitu bezemisní dodávky elektřiny.

11 429 614 MWh

Výroba elektrické energie z JE Dukovany od začátku roku 2022

488 479 168 MWh

Výroba od začátku uvedení elektrárny do provozu v roce 1985

Zahraniční experti WANO v JE Dukovany

Do JE Dukovany dorazili předposlední týden v září experti z USA, Velké Británie a Ukrajiny kvůli podpůrné misi WANO (světová organizace provozovatelů jaderných elektráren).

Účelem setkání zahraničních expertů se zaměstnanci JE Dukovany bylo vyměnit si zkušenosti v oblasti nástrojů předcházení lidských chyb, a to zvláště v oblasti řídicího operativního personálu a návazných profesí.

Týden trvající pozorování osádek blokových dozoren při řešení připravených scénářů, které každý den procvičovaly na simulátoru, přinesl řadu užitečných postřehů a podnětů ke společné diskusi. Trenažer neboli simulátor je přesnou kopií skutečných blokových dozoren elektrárny a slouží k výcviku operátorů.

Hospodářský výbor PS Parlamentu ČR

Jedna z části programu výjezdního zasedání Hospodářského výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR se ve čtvrtek 15. září konala v Jaderné elektrárně Dukovany.

Před jednáním se zástupci ČEZ proběhlo uzavřené jednání výboru s ministrem průmyslu a obchodu Jozefem Síkalou a jeho náměstkem René Nedělou.

Poté už následovalo jednání nad tématy týkající se provozu Jaderné elektrárny Dukovany, výstavby nového jaderného zdroje i aktuálního vývoje cen energií. Se členy hospodářského výboru o nich diskutovali divizní ředitelé Bohdan Zronek za jadernou energetiku, Tomáš Pleskač za novou energetiku a ředitel JE Dukovany Roman Havlín, a při společném pracovním obědě i zástupci regionu, předsedové sdružení Ekoregion 5, Energoregion 2020, Energetické Třebíčsko i Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany.

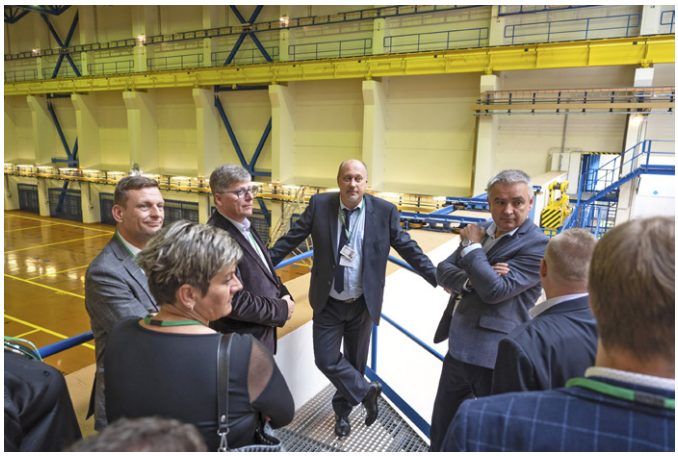

Součástí programu výjezdního zasedání výboru byla i návštěva areálu JE Dukovany, včetně skladu s použitým palivem, a nechyběla ani ukázka místa budoucí výstavby nového jaderného bloku.

Systém řízení hospodaření s energií prověřil audit

Koncem září také v Jaderné elektrárně Dukovany proběhl pravidelný audit oblasti Energy Management System (systém řízení hospodaření s energií). Výsledek auditu potvrdil správnost a funkčnost nastavených procesů.

Součástí auditu, který na elektrárně probíhá s dvouletou periodou, byla kontrola dokumentace i dodržování nastavených postupů a pravidel přímo v provozu. Dvoučlenný tým auditorů ocenil připravenost auditu a nenašel žádnou neshodu a nedefinoval oblast pro zlepšení.

Hasiči z JE Dukovany už slouží 40 let

V září uplynulo 40 let od první směny hasičů na Jaderné elektrárně Dukovany. V době vzniku, v roce 1982, tedy tři roky před uvedením prvního dukovanského bloku do provozu, měla dukovanská jednotka hasičů celkem 27 směnových zaměstnanců ve třech směnách. Dnes tvoří hasičský záchranný sbor Jaderné elektrárny Dukovany 70 výjezdových hasičů ve čtyřech směnách.

Jejich hlavním úkolem je připravenost k případnému zásahu přímo na elektrárně, ale už desítky let díky jejich působení na rozhraní krajů Jihomoravského a Vysočiny zasahují také v okolí elektrárny. Hlavní celoroční náplní jsou převážně stovky technických zásahů a asistencí, které zahrnují například početné požární dohledy při údržbě a modernizaci zařízení, jištění osob, záchranu osob z výtahů nebo prověřování situace při spuštění elektrické požární signalizace.

„Za uplynulých 40 let jsme přímo v elektrárně řešili jen několik událostí, z nichž nejvýznamnější byl požár olejového transformátoru v roce 1994. Proto sami hasiči vítají možnost spolupráce s okolními jednotkami v okolí elektrárny, kde provádí převážně vyprošťování osob při dopravních nehodách, poskytují předlékařskou pomoc a zasahují i u požárů," říká ředitel elektrárny Roman Havlín. Počet zásahů v okolí elektrárny se každoročně zvyšuje a v loňském roce dosáhl hodnoty 51.

K mimořádným zásahům určitě patřila pomoc v obci Lužice po loňském tornádu nebo záchrana dítěte ze skály na dětském táboře.

Jádro „táhne" studenty

Hned 30 studentů českých technických vysokých škol v minulých dnech podepsalo stipendijní smlouvy s vyhlídkou pozic operátorů a jaderných fyziků v jaderných elektrárnách Dukovany a Temelín. Jde o více než dvojnásobný nárůst oproti minulým rokům. Počet zájemců o vysoce kvalifikovanou práci roste jak v souvislosti s plánovaným dlouhodobým provozem českých jaderných zdrojů, tak i novými projekty.

Od chvíle, kdy vybraný absolvent technické vysoké školy podepíše smlouvu a zahájí odbornou přípravu do okamžiku, kdy může nastoupit na vedoucí pozici na blokové dozorně (velíně) jaderné elektrárny, uplyne zhruba deset let. Přesun na vyšší pozice je podmíněný povinnou praxí na nižších pozicích a následnou rekvalifikací, nábory na vysoce kvalifikované pozice proto probíhají s několikaletým předstihem.

„Stávající elektrárny chceme provozovat nejméně 60 let, zároveň se intenzivně zabýváme přípravou nových jaderných bloků a zrychlili jsme přípravu projektu malého modulárního reaktoru. A to znamená i vyšší nároky na přípravu vysoce kvalifikovaných zaměstnanců," vysvětluje člen představenstva a ředitel divize jaderná energetika Bohdan Zronek.

Zájem o energetiku u studentů v mladším věku vítá i Střední průmyslová škola v Třebíči. Letos v září zahájila již 14. třídu oboru Energetika, který vznikl právě z podnětu generační obměny v elektrárně Dukovany.
Každoročně se hlásí okolo 70 uchazečů, v současné době v elektrárně pracuje 66 absolventů tohoto oboru.

Setkání české OBK a slovenských OIK

Výměna zkušeností mezi jadernými lokalitami Dukovany, Jaslovské Bohunice a Mochovce, to byl cíl setkání Občanské bezpečnostní komise při JE Dukovany s partnerskými slovenskými Občanskými informačními komisemi - OIK Jaslovské Bohunice a Mochovce.

Spolupráce se slovenskými kolegy má dlouhodobou tradici a komise se setkávají pravidelně každý rok střídavě na Slovensku a v Čechách. Kvůli dvouleté pauze zapříčiněné covidem a důsledky probíhající války na Ukrajině bylo v oblasti energetiky hodně témat k diskusi a projednání. Hlavní debata se však točila zejména kolem aktuálního spouštění třetího bloku JE Mochovce (EMO 3), kde účastníci navštívili i trenažer třetího bloku EMO a mohli vidět simulovaný náběh na minimální kontrolovaný výkon. Kromě provozu EDU, EBO a EMO se diskutovaly otázky ceny elektrické energie, Green Deal i otázky bezpečnosti v souvislosti s událostmi v jaderných elektrárnách na Ukrajině.

Virtuálně v elektrárně – potřetí

On-line prohlídky (nejen) elektráren jsou zpět! Od 17. října opět virtuálně otevíráme nejstřeženější prostory v zemi, nově zájemce vezmeme ještě dál – letos totiž rozšiřujeme nabídku stávajících prohlídek o virtuální exkurzi distribuční soustavy. Kromě obnovitelných zdrojů energie a jaderných elektráren Temelín a Dukovany se tak školy i veřejnost vydají na virtuální výlet po cestě elektrické energie z elektrárny až do domácnosti. ČEZ chce i touto atraktivní formou vzbudit zájem nejmladší generace o techniku a přispět tak k přílivu nových zaměstnanců do energetiky. Více informací a možnosti registrace najdete na **www.virtualnevelektrarne.cz**.

LNG terminál v Nizozemsku zahájil provoz

Česká republika udělala ve spolupráci s ČEZ významný krok na cestě k nezávislosti na ruském plynu. Začátkem září proběhlo slavnostní zahájení provozu LNG terminálu v nizozemském přístavu Eemshaven, kam jen o pár dní později připlula ze Spojených států první loď a v prvních říjnových dnech už i druhá loď s nákladem zkapalněného plynu pro ČEZ. Do konce roku přijede do terminálu celkem 8 lodí s plynem pro Česko, každá s nákladem 100 milionů kubíků, což odpovídá 1 TWh energie. Třetinu kapacity si v terminálu od jeho provozovatele společnosti Gasunie pronajímá ČEZ, o zbytek se dělí nizozemský Shell a francouzská Engie.

Celková kapacita terminálu je 8 miliard kubíků za rok, celkem tak bude moci plyn z tohoto terminálu pokrýt asi třetinu roční spotřeby Česka. Kapacita v terminálu je nakoupena na pět let od září 2022 do září 2027.

VÍTE, ŽE...

- Před 65 lety, v noci z 24. na 25. září 1957 se Československo stalo teprve devátou zemí na světě, která úspěšně zvládla spustit řízenou řetězovou štěpnou reakci.
- Přelomový okamžik se odehrál v reaktoru VVR-S Ústavu jaderné fysiky (dnešní ÚJV) v Řeži u Prahy a trval pouhých patnáct minut.
- ČR patří do klubu 32 států využívajících bezemisní jadernou energii pro výrobu elektřiny i tepla.

Kontaktní údaje na @INFO: Jiří Bezděk, telefon: 561 104 892, e-mail: jiri.bezdek01@cez.cz | Zdeňka Ošmerová, telefon: 561 104 604, e-mail: zdenka.osmerova@cez.cz